GİRİŞ

Türkiye'nin Cumhuriyet tarihinde uluslararası düzeyde üstlendiği en önemli yükümlülüklerin başında Avrupa Birliği (AB) ile 1995 yılı sonunda yürürlüğe koymak zorunda olduğu gümrük birliği (GB) geliyor. Gerçekten Türkiye, 12 Eylül 1963 tarihli "Ankara Anlaşması " (AA) ile, Avrupa bütünleşmesi yolunda kurulan üç örgütten sadece biri olan Avrupa Ekonomik Topluluğu ile bir ortaklık kurdu. Bu Anlaşmaya ek olarak 23 Kasım 1970 tarihinde imzalanan ve 1 Ocak 1973 tarihinde yürürlüğe giren Katma Protokol (KP) ile Türk ekonomisinin Avrupa ekonomilerine uyum sağlayabilmesi için kurulacak GB'nin genel ilkeleri belirlendi. Bir anlamda GB Avrupa ile bütünleşme şeklindeki temel "siyasal amaç"ın ekonomik nitelikteki "aracı" olarak ele alınmıştır.

Biz iki bölümden oluşacak olan araştırmamızın ilk bölümünde GB'nin Avrupa bütünleşmesi içindeki yerine, önemine ve temel unsurlarına değinecek ve o zamanki adıyla Avrupa Topluluğu'nda nasıl yürürlüğe konulduğunu inceleyeceğiz. Daha sonra Gümrük Birliğini ve malların Avrupa Birliği'ne üye devletlerle Türkiye arasında özgür biçimde dolaşımını ele alacağız. Bu çerçeve içinde, Akid Taraflar arasında gümrük vergilerinin ve kotaların ne şekilde kaldırılacağını, Türkiye'nin AB'nin Ortak Gümrük Tarifesine neden ve ne şekilde uyum sağlayacağı ve GB'nin Türkiye'ye ne tür yükümlülükler getireceği, ne tür yararlar sağlayacağı ve GB'nin yürürlüğe konulması bakımından ortaya çıkan son gelişmeler yine bu ilk bölümün inceleme konuları olacaktır.

Araştırmanın ikinci bölümü spesifik olarak "gümrük birliğinin Türkiye'deki ilaç sektörü üzerine etkileri"ne ayrılacaktır. Bu çerçeve içinde önce Avrupa Birliği'ne üye devletlerde ilaç sektörünün yapısal analizi incelenecek, sektördeki anti kartel mevzuatı ve yaptırımlar ele alınacaktır. Bu makro yaklaşımların yanı sıra, Avrupa Birliği ülkelerinde "eczane bazında", bir başka deyişle mikro düzeydeki uygulamalara değinilecektir. Türk ilaç sektörünün AB mevzuatına uyumu da araştırmamızın bir başka boyutunu oluşturacaktır. Dağıtımcılarla ilgili 984 sayılı yasanın hukuksal durumu, 6197 ve 1262 sayılı yasanın AB direktiflerine ve diğer mevzuata uyumu için Türk hukuk sisteminde yapılması gerekecek düzenlemelere değinilecektir. Beşeri ve veteriner ürünlerle eczacılık sektöründeki hizmetlerin Türkiye ile AB arasındaki serbest dolaşımına da bu araştırmamızda yer verilecektir.